

Spis treści

Wykaz skrótów	11
Od autorów	13
Rozdział 1. Wprowadzenie do problematyki badawczej	15
1.1. Główne problemy społeczne w Polsce.....	15
1.1.1. Ubóstwo. Miary ubóstwa	15
1.1.2. Bezrobocie	22
1.1.3. Bezdomność.....	28
1.1.4. Niepełnosprawność.....	32
1.2. Pojęcie pomocy społecznej.....	36
1.3. Cele, zasady i wartości pomocy społecznej.....	39
1.3.1. Cele pomocy społecznej.....	39
1.3.2. Zasady pomocy społecznej	43
1.3.3. Wartości systemu pomocy społecznej	50
1.4. Podstawy prawne funkcjonowania systemu pomocy społecznej w Polsce....	52
Rozdział 2. Polityka społeczna w kontekście aktów prawnych i innych dokumentów UE	57
2.1. Konwergencja polityk społecznych w ramach UE – uwagi ogólne.....	57
2.2. Europejska karta społeczna oraz Karta praw podstawowych.....	60
2.3. Zalecenia Rady 92/441/EWG i 92/442/EWG oraz zalecenie Komisji 2008/867/WE z dnia 3 października 2008 r. w sprawie aktywnej integracji osób wykluczonych z rynku pracy	62
2.3.1. Zalecenie 92/441/EWG.....	62
2.3.2. Zalecenie 92/442/EWG.....	63
2.3.3. Zalecenie Komisji Wspólnot Europejskich 2008/867/WE z dnia 3 października 2008 r. w sprawie aktywnej integracji osób wykluczonych z rynku pracy.....	64
2.4. Strategia lizbońska oraz europejskie agendy społeczne	65
2.4.1. Pierwsza agenda (2000–2005)	66
2.4.2. Druga agenda oraz odnowiona agenda społeczna	68

2.5. Strategia Europa 2020.....	70
2.5.1. Europejski program walki z ubóstwem.....	72
2.5.2. Program na rzecz nowych umiejętności i zatrudnienia.....	73
2.5.3. Krajowy Program Reform na rzecz realizacji strategii Europa 2020...	74
2.6. Wybrane rezolucje Parlamentu Europejskiego	76
Rozdział 3. Zadania administracji publicznej w sferze pomocy społecznej.....	80
3.1. Pomoc społeczna jako zadanie samorządu terytorialnego.....	80
3.1.1. Kategorie zadań jednostek samorządu terytorialnego.....	81
3.1.2. Zadania samorządu terytorialnego w zakresie pomocy społecznej...	84
3.1.2.1. Gmina	84
3.1.2.2. Powiat	92
3.1.2.3. Województwo samorządowe.....	100
3.1.3. Współdziałanie jednostek samorządu w zakresie realizacji zadań z dziedziny pomocy społecznej	103
3.2. Zadania administracji rządowej w zakresie pomocy społecznej	105
3.2.1. Kompetencje ministra. Rządowe programy pomocy społecznej.....	106
3.2.2. Rada Pomocy Społecznej	112
3.2.3. Kompetencje wojewody.....	112
Rozdział 4. Organizacja systemu pomocy społecznej	116
4.1. Rodzaje jednostek organizacyjnych pomocy społecznej.....	116
4.2. Ośrodki pomocy społecznej.....	117
4.3. Powiatowe centra pomocy rodzinie.....	119
4.4. Regionalne ośrodki polityki społecznej.....	121
4.5. Ośrodki wsparcia	122
4.6. Ośrodki interwencji kryzysowej.....	125
4.7. Domy pomocy społecznej i rodzinne domy pomocy	126
4.7.1. Domy pomocy społecznej	126
4.7.2. Rodzinne domy pomocy.....	134
4.8. Placówki specjalistycznego poradnictwa	135
4.9. Nadzór i kontrola w systemie pomocy społecznej.....	136
Rozdział 5. Proceduralne aspekty świadczeń z pomocy społecznej	142
5.1. Zasady ogólne postępowania w sprawie świadczeń.....	142
5.2. Kryteria ustalania uprawnień do świadczeń	143
5.3. Strony postępowania	145
5.4. Odmowa świadczenia.....	147
5.5. Weryfikacja decyzji w sprawie świadczenia	148
5.6. Zwrot świadczeń.....	150
5.7. Wywiad środowiskowy	151

Rozdział 6. Świadczenia pieniężne	154
6.1. Ogólna charakterystyka świadczeń pieniężnych	154
6.2. Zasiłek stały	157
6.3. Zasiłek okresowy	159
6.4. Zasiłek celowy i specjalny zasiłek celowy	161
6.5. Zasiłek i pożyczka na ekonomiczne usamodzielnienie	165
6.6. Pomoc integracyjna dla cudzoziemców	166
6.7. Wynagrodzenie należne opiekunowi z tytułu sprawowania opieki	168
Rozdział 7. Świadczenia niepieniężne	170
7.1. Ogólna charakterystyka świadczeń niepieniężnych	170
7.2. Praca socjalna	171
7.3. Opłacanie składek na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne	174
7.4. Pomoc rzeczowa na ekonomiczne usamodzielnienie	175
7.5. Sprawienie pogrzebu	176
7.6. Schronienie, posiłek i niezbędne ubranie	177
7.7. Indywidualny program wychodzenia z bezdomności	179
7.8. Poradnictwo specjalistyczne	180
7.9. Interwencja kryzysowa	181
7.10. Usługi opiekuńcze	182
7.11. Standardy usług w rodzinnych domach pomocy	185
7.12. Standardy usług w domach pomocy społecznej	187
7.13. Pobyty w mieszkaniu chronionym	189
Rozdział 8. Opieka nad rodziną i dzieckiem jako element systemu pomocy społecznej	191
8.1. Rodzina jako centralna instytucja systemu pomocy społecznej	191
8.2. Ogólna charakterystyka systemu opieki nad rodziną i dzieckiem	194
8.3. Wybrane świadczenia pieniężne służące pomocy rodzinie i dziecku	198
8.3.1. Pomoc pieniężna dla rodzin zastępczych oraz prowadzących rodzinne domy dziecka	198
8.3.1.1. Świadczenia okresowe	200
8.3.1.2. Świadczenia jednorazowe bądź przyznawane raz w roku	202
8.3.2. Świadczenia pieniężne dla osób usamodzielnianych	203
8.3.2.1. Świadczenia pieniężne dla osób usamodzielnianych przewidziane w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej	203
8.3.2.1.1. Pomoc na usamodzielnianie oraz pomoc na zagospodarowanie	205
8.3.2.1.2. Pomoc na kontynuowanie nauki	206
8.3.2.2. Świadczenia pieniężne dla osób usamodzielnianych regulowane w ustawie o pomocy społecznej	207

8.4. Świadczenia niepieniężne – praca z rodziną, piecza zastępcza, ośrodki adopcyjne	210
8.4.1. Praca z rodziną.....	210
8.4.1.1. Asystent rodziny	211
8.4.1.2. Placówki wsparcia dziennego	215
8.4.1.3. Rodziny wspierające	217
8.4.2. Piecza zastępcza	218
8.4.2.1. Piecza zastępcza w formie rodzinnej	220
8.4.2.1.1. Formy rodzinnej pieczy zastępczej	220
8.4.2.1.2. Funkcje organizatora oraz koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej	226
8.4.2.2. Piecza zastępcza w formie instytucjonalnej	229
8.4.2.2.1. Placówki opiekuńczo-wychowawcze	230
8.4.2.2.2. Regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne	241
8.4.2.2.3. Interwencyjne ośrodki preadopcyjne	241
8.4.2.2.4. Kontrola i nadzór nad funkcjonowaniem instytucji pieczy zastępczej.....	242
8.4.3. Rola ośrodków adopcyjnych	244
Rozdział 9. Pracownicy socjalni	247
9.1. Zadania pracowników socjalnych	250
9.2. Uprawnienia pracownika socjalnego.....	253
9.3. Problematyka kwalifikacji pracowników socjalnych	255
9.3.1. Kształcenie w kolegium pracowników służb społecznych	256
9.3.2. Stopnie specjalizacji zawodowej w zawodzie pracownika socjalnego	257
9.3.3. Kwalifikacje osób kierujących jednostkami organizacyjnymi pomocy społecznej.....	260
Rozdział 10. Podmioty niepubliczne w sferze pomocy społecznej	263
10.1. Współpraca organów administracji publicznej z podmiotami niepublicznymi w sferze pomocy społecznej – uwagi ogólne	263
10.2. Problematyka prywatyzacji zadań publicznych w sferze pomocy społecznej.....	264
10.3. Podmioty niepubliczne uprawnione do wykonywania zadań z zakresu pomocy społecznej.....	266
10.4. Zlecanie zadań z zakresu pomocy społecznej	268
10.5. Zasady podejmowania i prowadzenia działalności gospodarczej w zakresie prowadzenia placówki zapewniającej całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku.....	273

Wykaz źródeł	277
Wykaz aktów normatywnych	287
Wykaz orzecznictwa	295